

РЕШЕНИЕ

№ 3

гр. Кюстендил , 03.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ в закрито заседание на трети юни, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Росица Б. Савова

като разглежда докладваното от Росица Б. Савова Търговско дело № 20211500900022 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 25 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел /ЗТРРЮЛНЦ/.

„***, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: Област София, Община Столична, район ***, действаща чрез процесуалния представител *** е депозирало въззивна жалба насочена срещу отказ №20210419145712/20.0142021 г. на длъжностно лице от Търговския регистър към Агенция по вписванията, постановен по заявление № 20210419145712/19.04.2021 г. с искане за вписване на особен залог на търговското предприятие на „*** в ТРРЮЛНЦ по партидата на „***

Оспорва се основателността на постановения отказ с довода, че длъжностното лице по регистрация /ДЛР/ е излязло извън материалната си компетентност, тълкувайки материалноправни норми от търговската несъстоятелност, в частност противопоставимост спрямо трети лица на неподновен по чл.30, ал.2 от Закона за особените залози /ЗОЗ/ залог в рамките на петте години от действието на вписването. Акцентираща се, че в разпоредбата на чл.21 от ЗТРРЮЛНЦ е посочен изчерпателно обхватът на проверката, която ДЛР следва да извърши. Поддържа се виждане, че същата е формална и ограничена до това да се провери дали е подадено заявление, заявеното обстоятелство подлежи ли на вписване или съответният документ - на обявяване, дали заявлението изхожда от оправомощено лице, приложени ли са изискуемите от закона документи и др. Становището се аргументира с довода, че длъжностното лице не е правоприлагащ орган и по аргумент от чл.21 ЗТРРЮЛНЦ няма правомощия да тълкува закона. Пояснява, че не ДЛР, а съдът по несъстоятелността е оправомощен да се произнася по противопоставимостта на заложените права и да охранява интересите на кредиторите в производството по търговска несъстоятелност.

При условията на евентуалност се прави възражение и по отношение основателността на постановения отказ и по същество, с позоваване на разпоредбата на чл.618 ТЗ . Приема се, че кредиторите запазват правото си по даденото обезпечение, и по арг. от чл.30, ал.2 вр. ал.3 от ЗОЗ, би следвало да се счита, че въпреки изтичането на петгодишния срок, залогът продължава да съществува, респ. продължава да съществува и

правото на кредиторите да впишат залога си. Оспорва като неправилен извода на ДЛР, че при неподновяване на вписването на особен залог, зложният кредитор губи правото си на предпочитателно удовлетворяване от стойността му. В тази връзка се позовава на съдебна практика приемаща, че изтичането на срока на действието на вписването на особения залог не следва да повлияе върху сметката за разпределение, така че да отпадне привилегията на обезпечения кредитор да се удовлетвори по чл.722, ал.1 ТЗ. Приема се и за необоснован изводът на ДЛР, че следва към заявлението да бъде представено нотариално заверено съгласие по чл.14, ал.1 от ЗОЗ за вписването наново на залога от кредитора по залога с № 002- ***. В тази връзка конкретизира, че по аналогия следвало да се приеме, че неговото вписване същото е загубило правно действие поради изтичане на 5 – годишния срок по чл.30, ал.2 ЗОЗ.

По същество поддържа искане за отмяна на обжалвания отказ и даване указания на ДЛР да извърши исканото вписване.

По делото е постъпил отговор по жалбата от Агенцията по вписванията, представлявана от Изпълнителния директор Габриела Козарева, действаща чрез пълномощника ю.к. Теодора Фокова, чрез който се изразява становище за неоснователност на жалбата. Оспорват се като неправилни аргументите на жалбоподателя относно административния характер на регистърното производство, позовавайки се на Тълкувателно постановление №2/2014 от 19 май 2015 на ОС на ГК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС. Пояснява се, че доколкото дружеството, по чиято партия се иска вписване на особен залог, е обявено в несъстоятелност преди подаване на заявлението за вписване, то зложното право върху имуществото на длъжника, включено в масата на несъстоятелността, което не е подновено в срока по чл.30, ал.2 ЗОЗ, не може да бъде противопоставено на кредиторите на несъстоятелността след откриване на производството по несъстоятелност/ по арг.от разпоредбата на чл.638, ал.4 от ТЗ/. Заклучава се, че зложният кредитор следва да понесе негативните последици от пропускане на срока за подновяване на вписването на особения залог по чл.30, ал.2 ЗОЗ. Оспорва се като неотнoсима към казуса цитираната от жалбоподателя съдебна практика, доколкото същата не касае идентична ситуация - заявяване на вписване на особен залог на търговско предприятие по партията на дружеството, по-рано обявено в несъстоятелност.

Искането е за оставяне без уважение на депозираната жалба с последица потвърждаване на обжалвания отказ на ДЛР към АВ и се претендират разноски.

Кюстендилският окръжен съд, с оглед наведените в жалбата и отговора доводи, и представените при регистрацията на заявлението доказателства, както и въз основа на справка чрез публичния достъп до данните на електронния сайт на Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, воден от Агенцията по вписванията, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

С подаденото заявление е заявено вписване на особен залог на търговското предприятие на *** в ТРРЮЛНЦ по партията на ***, ЕИК ***. Заявлението е депозирано в изискуемата от закона форма Б4 с вх.№ 20210419145712, заявител по което е представляващия **** ЕООД *** в качеството на упълномощен представител на дружеството.

След направена справка в ТРРЮЛНЦ по партията на ** се установява, че на 28.05.2015 г. е вписан особен залог върху търговското предприятие на дружеството от **** ЕООД.

На 19.04.2021 г. е поискано подновяване вписването на залога от заявителя и зложен кредитор **** ЕООД.

С обжалвания в настоящото производство отказ ДЛР отказва исканото вписване с

мотива, че срока за подновяване на вписването е изтекъл, при което заложеното право върху имуществото на длъжника „**“, включено в масата на несъстоятелността, не може да бъде противопоставено на кредиторите на несъстоятелността, след откриване на производството по несъстоятелност. За пълнота е отчело и липсата на представено към заявлението нотариално заверено съгласие по чл.14, ал.1 от ЗОЗ за вписването наново на залога от кредитора по залога с № 002- ***“.

При така установените факти, съдът намира следното от правна страна:

При преценка законосъобразността на отказа по заявлението от ДЛР се съблюдават вменените му със Закона за търговския регистър и Наредба № 1/2007 г. за водене, съхранение и достъп до ТРРЮЛНЦ правомощия. Съгласно чл. 21 от ЗТРРЮЛНЦ длъжностното лице следва да прецени дали подаденото заявление отговаря външно на предвидената форма и ред, дали заявеното за вписване обстоятелство е от кръга на тези, за които се предвижда вписване в ТР (респ. акта подлежи на обявяване); дали произхожда от оправомощено лице и дали към заявлението са приложени всички документи, съществуването на заявеното за вписване обстоятелство и съответствието му със закона; да са представени изискуемите декларации по чл. 13 от ЗТР; да е заплатена следващата се държавна такса (когато такава се дължи).

Жалбата е представена в заверено копие, придружено с възпроизведени копия от заявление и приложени към него книга, и постановен отказ по него, съобразно изискванията на чл. 25, ал.3 ЗТРРЮЛНЦ. Регистрираната жалба е депозирана преди изтичане на срока по чл. 25, ал.1 от ЗТРРЮЛНЦ, доколкото същата е депозирана на 27.04.2021 г., а отказът е връчен на заявителя по ел. път на 20.04.2021 г. Жалбата е подадена от лицето, действало като заявител. По изложените съображения същата се явява процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна, а постановения отказ законосъобразен. Съображенията на съда в тази насока са следните:

Предмет на договора за особен залог на търговското предприятие е споразумението между кредитора на едно вземане и длъжника или трето лице, по силата на което кредиторът може да се удовлетвори сам от заложеното имущество с предпочитание пред другите кредитори, ако вземането не бъде изпълнено доброволно и точно. Няма спор, че особенният залог на търговско предприятие следва да бъде вписан, освен в Централния регистър на особените залози, за реда на вписване в който важат разпоредбите на чл. 26 - 31 от ЗОЗ и Правилника за устройството и дейността на Централния регистър на особените залози към Министерство на правосъдието, така и в ТР към АВ.

При това вписване е валидна разпоредбата на чл. 12, ал. 3 от ЗОЗ, според която противопоставимостта на особения залог възниква от вписването в другия регистър - т. е. в Търговския регистър. За дата на учредяване на залога с оглед на това следва да се счита вписването в търговския регистър, а не вписването му в Централния регистър за особените залози. Съгласно хипотезата на чл. 30, ал. 3 ЗОЗ, когато срокът изтече, без да се извърши подновяване, залогът може да се впише наново, но в такъв случай той има ред от новото вписване.

По делото е установено и не е спорно, че на 28.05.2015 г. е вписан особен залог върху търговското предприятие на дружеството „**“ от ****“ ЕООД. На 19.04.2021 г. е поискано подновяване вписването на залога от заявителя и заложен кредитор ****“ ЕООД, т.е. след законоустановения 5 – годишен срок по чл.30, ал.2 ЗОЗ. Установено е също така, че след извършеното първоначално вписване на особения залог по партидата на „**“ дружеството залогодател е обявено в несъстоятелност – с решение от 17.02.2016 год. по т.дело № 28/2015г.по описа на ОС – Кюстендил.

При тези данни, съдът приема, че атакуваният отказ на АВ е правилен и законосъобразен.

Откриването на производството по несъстоятелност и обявяването в несъстоятелност на дружеството залогодател са обстоятелства, които са пречка да се извърши исканото вписване .

В подкрепа на изложеното е и приетото в Решение № 11829 от 10.08.2020 г. на САС по т. д. № 598/2020 г., че съгласно разпоредбата на чл. 638, ал. 4 ТЗ, не се допуска налагане на обезпечителни мерки по реда на ГПК или ДОПК върху имуществото на длъжника след откриване на производството по несъстоятелност, а съгласно разпоредбата на чл. 43, ал. 4 ЗОЗ - когато за залогодателя е открито производство по несъстоятелност, преди да е вписано пристъпване към изпълнение, заложникът кредитор се удовлетворява в рамките на производството по несъстоятелност. Вписването на заповест по реда на ЗОЗ има за последица противопоставимост на правата на обезпечения кредитор по отношение на кредитор, в чиято полза е учреден по - късно особен залог върху заповестованото имущество /чл. 12, ал. 2 и чл. 30, ал. 1 ЗОЗ/, като при принудително изпълнение заложникът кредитор ще има качеството на хирографарен, а не на обезпечен. В този смисъл вписването на заповест не дава право на вискателя да се удовлетвори предпочитително от имуществото, върху което е учреден залога, като такова право не може да има и кредиторът с прието вземане в производството по несъстоятелност /Определение № 519 от 15.11.2019 г. на ВКС по т. д. № 515/2019 г., I т. о., ТК/. Цитираните разпоредби са императивни, поради което в случая вписването на особения залог върху търговското предприятие на дружеството – залогодател след откриване на производство по несъстоятелност на длъжника, не би породило целените правни последици. След датата на обявяване в ТР на решението за откриване на производството по несъстоятелност, не е възможно длъжникът, чрез своите действия да се разпорежи със своето имущество по начин увреждащ един или друг кредитор, както и не е възможно един или друг кредитор след тази дата да иска вписване на обезпечителни мерки за принудително удовлетворяване от имуществото на длъжника по реда на ЗОЗ /респ.и същият да се ползва от привилегиата по чл. 722, ал. 1, т. 1 от ТЗ/.

При така установеното относно неоснователността на направеното искане за вписване подновяването на особения залог, съдът приема жалбата за неоснователна. Отказът на ДЛР е правилен и следва да бъде потвърден.

Не са налице предпоставките за присъждане на разноси в производството по обжалване на отказа за вписване, предвид на това, че се касае за охранително и едностранно производство, което е лишено от релевантните за приложение на чл. 78 ГПК белези на двустранност и спорност. Съобразно приложимата на основание чл. 530 ГПК норма на чл. 541 ГПК разноските по охранителните производства са за сметка на молителя. С оглед правната характеристика на регистърното производство е изключен извод, че Агенцията по вписванията може да придобие качеството на страна по смисъла на чл. 26, ал. 1 ГПК при обжалване на постановен от длъжностното лице по регистрацията отказ за вписване. Съобразно мотивите към т. 7 от Тълкувателно постановление № 2 от 19.05.2015 г. на ВКС по тълк. д. № 2/2014 г., ОСГК и Първа и Втора колегия на ВАС- актовете, с които регистърното производство приключва, не са индивидуални административни актове, а контролът, упражняван от съда при обжалването на отказ за вписване по реда на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, е идентичен с този за охранителните актове- изрично Решение № 631 от 11.03.2020 г. на САС по т. д. № 988/2020 г.

Във връзка с гореизложеното и направеното от Агенция по вписванията искане за присъждане на разноси за възнаграждение на юрисконсулт, осъществил представителство в настоящото производство по отношение на органа постановил обжалвания охранителен акт, независимо от неоснователността на жалбата, в полза на Агенцията по вписванията не се поражда право на присъждане на съдебни разноси. И след измененията на чл. 25

ЗТРРЮЛНЦ, алинея 6 предвижда съдът да присъжда разноси на страните по реда на ГПК , а , както се посочи, производството остава едностранно такова, тъй като произнасянето по молба за вписване засяга единствено и само правната сфера на лицето, направило искането за вписване. Правната сфера на регистърния орган по никакъв начин не се засяга от произнасянето, затова и възможността на АВ да даде становище по депозирана жалба и да получи препис от постановено решение по жалбата не ѝ придава качеството страна в производството по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ. Това производство запазва едностранния си характер, поради което и независимо от изхода му разноси не могат да бъдат присъдени по реда на чл. 81, вр. чл. 78 ГПК с крайния съдебен акт. Следва да се отбележи, че съдът се произнася с изричен диспозитив само когато присъжда разноси (те не са част от спорния предмет), затова при неоснователност на искането, по същото съдът не дължи произнасяне за отхвърлянето му с диспозитива на крайния акт.

Мотивиран от горното, Кюстендилският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА отказ №20210419145712/20.0142021 г. на длъжностно лице от Търговския регистър към Агенция по вписванията, постановен по заявление № 20210419145712/19.04.2021 г. с искане за вписване на особен залог на търговското предприятие на *** в ТРРЮЛНЦ по партидата на ***, ЕИК ***.

Решението подлежи на обжалване пред САС в седемдневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Кюстендил: _____